

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Dynamics of political information transmission: How media coverage informs public judgments about politics

Elenbaas, M.

Publication date
2013

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Elenbaas, M. (2013). *Dynamics of political information transmission: How media coverage informs public judgments about politics*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Nederlandse Samenvatting

Het idee dat feitelijke politieke informatie van belang is, wordt in de Maatschappij- en Gedragwetenschappen sinds lange tijd breed geaccepteerd; een idee dat generaties sociale wetenschappers heeft geïnspireerd om de oorzaken en gevolgen van verschillen in politieke informatie onder de burgers in democratieën te onderzoeken. Hoewel wetenschappers opmerkelijke vooruitgang geboekt hebben in het blootleggen van de oorzaken van deze verschillen, zijn de gevolgen van het verwerven van informatie toch lang niet zo evident als vele onderzoekers op dit gebied veronderstellen. Er is, met andere woorden, nog veel onzeker over de rol van politieke informatie in moderne democratieën, en dit geldt in het bijzonder de rol die informatie speelt in daadwerkelijke veranderingen in de publieke opinie. Onderzoekers bestuderen veelal *de media* in de veronderstelling dat de politieke berichtgeving in de media feiten bevat die burgers informeren over politiek en, daarmee, de politieke redeneringen en gedragingen van burgers veranderen. De realiteit is echter dat er opmerkelijk weinig bewijs bestaat dat deze stelling volledig ondersteunt, in ieder geval wat betreft de invloed van feiten op de politieke opinies en voorkeuren van mensen. Dit zeldzame bewijs is bovendien vrijwel geheel gevonden in studies over Amerikaanse politiek. Daarom blijven er vragen over de generaliseerbaarheid van deze bevindingen naar andere politieke omgevingen.

Dit proefschrift onderzoekt de rol van de communicatie van politieke informatie in de media als oorzaak van veranderingen in de opinies van burgers over politiek in het algemeen, en de EU in het bijzonder. In dit proefschrift tracht ik bewijs te vinden voor de stelling dat bepaalde typen feitelijke informatie, onder bepaalde omstandigheden, een weliswaar bescheiden maar belangrijk effect hebben op dergelijke opinies. Dit proefschrift adresseert daarmee niet alleen de algemene vraag of politieke informatie van belang is, maar ook belangrijke open vragen als *welke* politieke informatie ertoe doet, *wanneer* of *op wie* deze informatie invloed heeft, en *hoeveel*. Dit zijn vragen die niet specifiek betrekking hebben op Europese politiek, maar op bredere belangstelling kunnen rekenen binnen de politieke communicatiewetenschap in het algemeen. Daarom gebruik ik 'Europa' in de eerste plaats als een context voor

onderzoek; onderzoek dat een bijdrage tracht te leveren aan onderzoeksgebieden die gedomineerd worden door studies over Amerikaanse politiek.

Ik begin mijn onderzoek met het verkennen van de gevolgen van politieke informatie. De studie die ik presenteer in *Hoofdstuk 1* tracht deze gevolgen bloot te leggen en in context te plaatsen vanuit een nadrukkelijk Europees politiek en democratisch perspectief. Deze inhoudelijke focus op de EU dient als introductie tot de algehele onderzoekscontext van dit proefschrift. Ik ga in deze studie na of het verkrijgen van specifieke informatie over een daadwerkelijk politiek besluitvormingsevenement – de Europese top van regeringsleiders in december 2008 – bestaande oordelen van burgers over het optreden (de *performance*) van de EU verandert. De studie behandelt nadrukkelijk de rol van de politieke en informationele omgeving waarin de verrichtingen van de EU zichtbaar worden; maakt onderscheid tussen verschillende dimensies van politieke performance; en legt een verband tussen veranderingen in evaluaties op elk van deze dimensies enerzijds, en relevante informatieverwerving anderzijds.

Vervolgens richt ik mijn aandacht op de bekende bronnen van informatie: de media. In twee afzonderlijke studies onderzoek ik de impact van mediaberichtgeving en individuele motivatie op het verwerven van politieke informatie. De eerste studie, in *Hoofdstuk 2*, belicht de rol van de individuele mediakeuzes die burgers maken. Ik werp daarin de vraag op in hoeverre een groter aanbod van politieke informatie in specifieke mediabronnen het verkrijgen van zulke informatie faciliteert onder diegenen die zich primair en gewoontegetrouw door deze bronnen laten informeren. Daarnaast onderzoek ik in deze studie of, en zo ja hoe sterk, dit effect afhangt van het motivatieniveau om te ‘leren’ over politiek; dat wil zeggen: de mate waarin een individu geneigd is om zich nieuwe politieke informatie eigen te maken. De studie biedt een eerste en gedeeltelijke test van mijn zogenaamde ‘motivatie-moderatie-hypothese’. Deze hypothese stelt dat de mate waarin de leermotivatie de informatieverwerving beïnvloedt afhankelijk is van het niveau van informatieverzadiging in de mediaomgeving als geheel. De tweede studie, in *Hoofdstuk 3*, behandelt de rol van deze collectieve mediaomgeving en onderzoekt hoe krachtig haar gebundelde invloed is in het overbrengen van politieke informatie op burgers. Deze studie biedt tevens een algehele test van de motivatie-moderatie-hypothese door de omstandigheden te specificeren waaronder motivatie de invloed van de mediaomgeving wel en niet modereert.

Tenslotte analyseer ik in mijn laatste studie, beschreven in *Hoofdstuk 4*, het volledige proces van wat ik noem ‘conditionele geïnformeerde verandering’. In dit proces, zo is mijn theorie, stimuleert informatietransmissie informatieverwerving, en daarmee, op indirecte wijze, verandering in gerelateerde politieke evaluaties. In deze studie ga ik in het bijzonder na of

burgers die blootgesteld worden aan feiten over politieke performance in de media, ook daadwerkelijk hun oordelen over die performance wijzigen *doordat* zij deze performance-relevante informatie ‘leren’. Verder tracht deze studie inzicht te geven in hoe, en in welke mate, de impact van relevante informatietransmissie wordt geconditioneerd door zowel de motivatie als vaardigheden van mensen om nieuwe politieke informatie mentaal te verwerken.

Dit proefschrift presenteert dus een aantal belangrijke nieuwe inzichten wat betreft de rol van de mediaomgeving – of meer specifiek, de *transmissie* van politieke informatie – als een aanjager van verandering in de politieke evaluaties van burgers. Mijn onderzoek benadrukt de rol van de daadwerkelijke mogelijkheden die burgers wordt geboden om geïnformeerd te raken, specificceert de omstandigheden waaronder de leermotivatie van burgers wel en geen ongelijkheid in politieke informatieverwerving veroorzaakt, en verkent de contextuele en individuele condities die ‘geïnformeerde verandering’ teweegbrengen in de publieke opinie over politiek.